

Gunnar Ekelöf i ny samlingsvolym

En ny diktsamling av Gunnar Ekelöf väntas till hösten. I avvaktnen på den kan man glädja sig åt ett nytt urval av hans hittillsvarande poesi. Dikter kallas volymer rätt och slätt och den ingår i likhet med föregående enbandsupplaga av 1956 i Bonniers svenska lyrikserie.

Det nya urvalet är fylligare inte bara genom att införliva de senare samlingarna *Strountes*, *Opus incertum*, *En Mølina-elegi*, *En natt i Otocac* och den först 1962 tryckta *Vid horisonten*. Boken är också utmärkt representativ för den tidiga produktionen, i vissa fall t o m överträffande 3-bandsupplagan av 1949. Ekelöfs på senare år upprepade avståndstagande från stora delar av *Dedikation*, *Sorgen* och *stjärnan* och *Köp den blindes sång* kunde komma en att befara en mycket stark sovring, men av större dikter är det endast den av honom själv helt underkända *Sångarens sång* som försvunnit.

Med den nu sammanställda samlingen har emellertid Ekelöfs diktning i sin helhet kunnat förskjutas längre tillbaka än till debutboken 1932.

Stadiet "före författarskapet", om man så får beteckna de texter från 1927—28 som han tidigare pub-

licerat på skilda håll under titeln *Skärvor* av en diktsamling, har nu fått sin kronologiskt givna plats. I nytrycket av *Sent på jorden* (1962) hängdes ännu denna starkt romantiska svit på debutboken som appendix.

Vid en snabb genomläsning finner man inga väsentliga textvarian-

GUNNAR EKELÖF: *Dikter*. Bonniers. Kr 38:50

ter. Vissa iakttagelser kan göras. Ekelöf har t ex tidigare ändrat *Klassiskt mästerverk* (*Sent på jorden*) fram och tillbaka. I trebandsupplagan kallas den *Choros* och de två inledande stroforna är strukna. De skulle som han själv påpekat ha tillkommit för att bilda en typografisk pendant (även innehållslig?) till *Romeo och Julia*. Man kan nu se, att alla tre stroforna i den ursprungliga texten förberedde den ena av de två storartade *Adlocutiones* i *Natt vid horisonten*, varför de rätteligen förekommer i det nya urvalet.

Den krångliga kronologin hos Ekelöf kan också här ge upphov till frågor. De partier i *Vid horisonten* som tidigare ingick i *Om hösten* är nu logiskt utrensade ur den senare medan brottstycket *Ur*

självmondsboken, daterat 1931, hålls kvar i *Opus incertum* från 1959. En *Mølina-elegi* är inskjuten 1960, tryckåret för hela samlingen, medan man hålls i okunnighet om att huvudparten av texten går decennier tillbaka i tiden. En liknande osäkerhet gäller f ö *Vid horisonten*. Utan jämförelse med originalutgåvorna och med självbiografiska skisser av Ekelöf går det alltså fortfarande inte att få en klar eller ens tillnärmelsevis exakt överblick av linjen i hans utveckling.

Som helhetsuttryck för hans märkliga poesi är ändå den vackra volymen högst välkommen.

*

Av Gunnar Ekelöfs allra senaste produktion ses här intill tre dikter, handjande om den kurdiske fursten av *Emghion*, en fiktionsgestalt som tidigare tillfälligt dykt upp i hans lyrik. De tre dikterna har ett löst inre samband och är tillkomna under en nyligen gjord resa i Turkiet. *Jungfrutemat*, välkänt i Ekelöfs diktning, kan här ledas tillbaka till hans intresse för *gudinnekulten kring Medelhavet*. *Jungfrun* synes vara en motpol till eller variant av den *Venus omnivaga*, som paradoxalt hyllades i *Ad Clementiam* (*Vid horisonten*) med omkvädet till en grekisk-katolsk hymn.

BRITA WIGFORSS